

Szarvasi Újság

A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJÁNAK JÁRÁSI HETILAPJA

M E G J E L E N I K M I N D E N P É N T E K E N

Ami a lázongás mögött van

Írta: Cserei Pál.

Ma már mindenki előtt ismeretes a pócspetrii zendülés. Mindenki tudja, hogy az esti litániáról jövő, mintegy ötszáz főnyi tömeg betört a község-házára s a pócspetrii asszonyok az iskolák államosítása ellen tüntettek, melynek során a következő, embert megszegyénítő szavakat kiáltották: „Nem kell iskola! Nem akarunk kisaszonyok lenni! Elég nekünk, ha kapálni tudunk!” S a rend helyreállítására megjelent Takács Gábor római katolikus rendőrvezetőt megtámadták, fegyverét elragadták és Királyfalvy Miklós, a Horthy-idők volt katonatisztje, Takács Gábort agyonlőtte. S hogy a véres esemény előidézői Asztalos János plébános, Királyfalvy Miklós volt és néhány nagygazda.

Ha a pócspetrii esetet vizsgáljuk, lehetetlen, hogy ne ismerjük fel az összefüggést Pócspetri és Szarvas között. Lehetetlen, hogy ne lássuk meg a szarvasi és a pócspetrii lázongás közötti hasonlatosságot. Pócspetri az iskolák államosítása ellen tüntettek, Szarvason a kenyérfejadag felemelését követelte pénteken, június 4-én, mintegy százötvenfőnyi asszony-csoport.

Mi ebben a hasonlatosság, a közös vonás?

Pócspetrin ezt mondták az asszonyok: *Elég nekünk, ha kapálni tudunk.* Szarvason: *Kenyer kell nekünk és nem államosítás.*

Aki nem vak, láthatja, hogy a fekete reakció demagógiája áll úgy a pócspetrii, mint a szarvasi lázongás mögött, hogy a Szarvason és Pócspetrin felröppenő szavak a főpásztori körleveleken foglaltakra hasonlítanak s a bennük rejlő felbujtó szándék Esztergom találánya.

A fekete reakció szövetezése ez a bukott rend úri híveivel, a demokrácia, a magyar nép ellenségeivel. A falu népének kulturális és politikai elmaradottságát sötét céljaik szolgálatába igyekeznek állítani.

Vajjon a szarvasi eset nem ezt bizonyítja? De igen ezt! Mert vajjon ki a felelős azért, hogy a magyar nép nehézségekkel küzd a kenyér fronton? Ki a felelős azért, hogy a magyar népnek egy romországot kellett átvennie?

Azok az erők felelősek, akik összeküldték a magyar népi demokrácia ellen, a magyar nép ellen s akikkel a magyar nép küzdött legális fedezékekből s akik ma a katolikus egyház népeles szárnyán, Mindszentyéken keresztül szeretnék megdönteni a demokratikus vívmányokat: a földreformot, az államosítást stb. *Egyszóval mindazt, ami a magyar nép anyagi és szellemi felemelkedésének záloga.* Fáj nekik, hogy a kizsákmányoló nagytöke és

nagybirtok a magyar nép tulajdonává lett. Fáj nekik, hogy nem rabolhatják kénye-kedvük szerint többé a dolgozókat. Fáj nekik, hogy a magyar demokrácia minden becsületes ember számára lehetővé akarja tenni a szellemi felemelkedést, megakarja szüntetni kulturális elmaradottságát.

P. Rafael atya az 1948 június 6-án

Szarvason a délutáni litánián elhangzott szavait, hogy: katonás sorsban élünk — és nincs kenyérünk! miért nem hangsúlyozta, mondjuk, a 30-as évek derekán, amikor dúsak voltak a gabonaraktarak és festették a búzát, hogy a nagybirtokosok, kulákok az árpánál is olcsóbb áron kapják meg sertéshizlálásra s a magyar föld robotosainak százezrei kenyér nélkül éltek napjaikat? Avagy Fetter József plébános e litánián imába foglalt szavait, hogy: „Minden erőnk-

kel megvédjük vallásunkat és iskoláinkat”, mondjuk, miért nem hangsúlyozta, amikor a fasiszta fenevadak és magyarországi csatlósai a pusztító háborúba vitték bennünket?

Azért, mert akkor a kizsákmányoló nagybirtok és nagytöke érdekei ezt kívánták s a klérus érdekei pedig azonosak voltak akkor a nagybirtok és nagytöke érdekeivel s ma sincsen másként. Azért nem hajlandó a klérus elismerni a magyar nép államformáját, a köz-

A Szovjetunió elengedte a hátralévő jóvátétel felét

Rákosi Máttyás miniszterelnök-helyettes a Magyar Kommunista Párt nevében javasolta a június 4-iki minisztertanácsban: a magyar kormány forduljon azzal a kéressel a Szovjet-Unió kormányához, hogy csökkentse a jóvátétel összegét. A minisztertanács magáévá tette a javaslatot és Molnár Erik külügyminiszter másnap ilyen értelmű jegyzéket nyújtott át Puskin nagykövetnek. Aig néhány nap múlva már meg is érkezett a Szovjet-Unió kormányának válasza, amely így szól:

Tisztelt Miniszter Úr! A Szovjet-Unió kormánya megvizsgálta a magyar kormány kérését a Magyarország által a békeszerződés értelmében a Szovjet-Uniónak fizetendő jóvátételi összeg leszállítása iránt. Attól a kívánságtól vezelve, hogy megkönnyebbítse a magyar nép erőfeszítéseit az újjáépítés érdekében és segítse a magyar köztársaság gazdasági életének fejlődését, továbbá figyelembe véve az országaink között létrejött baráti viszonyt, a Szovjet-Unió kormánya úgy döntött, hogy a jóvátételi

fizetések hátralékos összegét ez év július 1. napjától kezdve 50 százalékkal leszállítja. Összinté tisztelettel V. Molotov. 1948. június 8.

Ime a Szovjet-Unió a legvéresebb várakozásokat is felülmúló nagylelkűséggel elengedi hátralévő jóvátételi kötelezettségeink felét, amivel rendkívüli módon meggyorsítja a magyar demokrácia gazdasági és politikai megszilárdulását, a népünk életszínvonalát emelő 3 éves terv megvalósítását.

A koalíciós pártok szarvasi szervezetei az iskolák államosítását követelik

A demokratikus pártok szarvasi szervezetei pénteken, június 4-én tartott pártközi értekezleten foglalkoztak a felekezeti, iskolák államosításának kérdésével. Valamennyi párt kiküldöttjei a magyar ifjúság egységes és egészséges nevelése szempontjából a felekezeti iskolák azonnali államosítása mellett foglalt állást. Megállapította továbbá a pártközi értekezlet: *vannak bizonyos erők, akik a népet a demokrácia ellen izgatják a felekezeti iskolák államosításával kapcsolatban.* A békés megegyezés helyett békeatlanságot szítanak, a legképtelenebb rémhírekkel nyugtalanítják a magyar nép békés, építő munkáját. Megál-

lepítja a pártközi értekezlet: azok az erők teszik ezt, akik összeesküdtek a magyar nép államrendje ellen, akik polgárháborúra spekuláltak, mert elvesztették kiváltságukat. S most az egyház palástja mögé bújva ismét támadásba kezdtek a dolgozók országa ellen. *A pártközi értekezlet türethetlenné tartja, hogy a nép ellenségei, felhasználva az egyházat, büntetlenül folytathassák sötét manővereiket.* Határozottan leszögezi az értekezlet, hogy a magyar nép ellenségeivel a legszigorúbban bánjon el a demokrácia, bármilyen mezben is jelentkezzenek azok.

„Be kell hasítani a koponyájukat”

Az egyik amerikai újság legújabb számában a következő hírt jelent meg: „Egy világhírű agy-specialista nagyszerű módszert ajánlott, mely megszabadítja a világot a kommunisztáktól. Azt javasolta, hogy be kell hasítani a koponyájukat, mégpedig modern sebészeti eljárással.”

A cikk szerzőjének véleménye szerint a kommuniszták és „liberális értelmű” emberek, akiket így megoperálnak, egyszerre átváltoznak konzervatív emberré, akik elvesztik minden kezdeményező és gondolkodó képességüket és közönnnyel szemlélik a világ folyását.

Ugyúgy a gondolkozásellenes operációkat már meg is kezdték és a Marshall-terv-politikusok számára a műtétet kötelezővé tették.

Kufárokat fogott el a rendőrség

Dorogi Eszter békésszentandrási lakos engedély nélkül tehenet vágott le, húsát Budapesten, a zugforgalomban akarta értékesíteni. A rendőrség rajtaütött.

Ugyancsak rajtaütött a rendőrség Nagy György békésszentandrási lakoson, aki borjút vágott le engedély nélkül, húsát pedig Budapesten értékesítette, a feketepiacon. Nagy György lisztüzérkedéssel is foglalt

között, amelynek kilogramját 8 forintért árusította.

Nagy Györgyné békésszentandrási lakos 2 mázsa búzát öröklött meg Szabó János örösi engedélyén. Miután a malomban az örös megtörténtét bejegyezték, Nagyné a bejegyzést az igazolványból kitörölte, a lisztet pedig a feketepiacon hozta forgalomba. A rendőrség sötét üzletmestert is rajtaütött, valamennyiüket a gyulai államügyészségre kísérték át.

társaságot, ezért gáncsolja a magyar demokrácia békés, építő munkáját s ezért áldotta meg a fasiszta, rablóháború fegyvereit.

Tehát nem véletlen, hogy a magyar demokrácia, a magyar nép fejlődése számára oly fontos kérdés, az egyházi iskolák államosítása idején bukkanak fel a „lázongók”, a kenyeret követelők. Nézzük meg, hogy kik voltak a lázongók soraiban: A hangadók Szarvas egyházi közismert üzérkedője, feketézője, improduktív eleme. Azokat, akik ténylegesen anyagi, illetve kényér-nehézségekkel küzdenek, csak magukkal ragadták, hogy aljas szándékaikat kiélhessék. Márpedig tudjuk, hogy a társadalom e siserehada előtt semmi sem szent, erkölcsi gátlásai nincsenek. Ezeket az elemeket használta fel a fekete reakció arra, hogy a becsületes dolgozókat megtévessze, figyelmét elterelje nép- és nemzetellenes tevékenységeiről. Szembeállítva a demokráciával, azzal a renddel, amely elsősorban a dolgozó emberi méltóságára emelte, majd pedig a földet, a gyúrákat kezébe adta, hogy anyagi jólétét megteherthesse. Azonban, hogy minden tekintetben fölemelkedhessék, tehát szabad, jómódú és művelt emberré lehessen a dolgozó, nevelés kérdését is a fejlődésnek megfelelően kell átállítani. Nem lehet megengedni, hogy a magyar állam, a magyar dolgozók pénzén, a magyar állam, a magyar nép ellen neveljék a nép fiainak jelentős részét. A nevelésnek is teljes egészében a magyar nép szolgálatába kell állnia. Ez az iskolák államosításának jelentősége. És ezt nem akarják Mindszentyék. Ezért volt zendülés Pócspestrin s ezért volt lázongás Szarvason. Ezért uszítanak a demokratikus rend ellen, ezért szerveznek véres zendüléseket. Nekik nem tetszik a béke, a nyugalom — nekik háborúskodás kell, zűrzavar, békétlenség. Ők nem az építés, hanem a rombolás hívei. Amíg a magyar dolgozók a földet, a gyárakat a jobb élet megteremtésén fáradoznak, addig ők uszítanak.

Azonban a csatát máris elvesztették, mert a magyar nép, katolikusok, reformátusok, luteránusok egyaránt békét, nyugalom akarnak s ebben nemcsak a magyar demokrácia kormányja nyújtja a biztosítékot, hanem a Krisztusi szeretet szerint élő és cselekvő papság is a magyar népet szolgálja és minden erejét latba veti, hogy az egyház palástja mögé búvó népellenségek is megkapják méltó büntetésüket.

Népnevelők, pártbizalmiak figyelmebe!

A „Népnevelő” legújabb száma az egyház palástja mögé bújó reakció elleni harcra közöl érdekes adatsozót. Fejthetjük az elvtársak figyelmét, hogy a „Népnevelő” új száma értékes segítséget nyújt az agitációban. Használják fel gazdag anyagát, hogy az iskolák államosításáért harcba az egyház mögé bújó reakció ellen vezessük a küzdelmet.

A pártszervezetek gondoskodjanak arról, hogy minden népművelő, pártbizalmi elvtárs mielőbb kézhez kapja a „Népnevelő” legújabb számát.

„KAKAS” fészeken
állandóan frissen csapolt
világos és barna SÖR
hideg és meleg ételek kaphatók.

A két munkáspárt egyesülési kongresszusát hatalmas tömeggyűlés nyitja meg

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt országos Egyesülési Kongresszusát az egész ország dolgozóinak hatalmas érdeklődése előzi meg. Szarvasról Janurik Mihály, a MDP elnöke és Kolompár Pál, a MDP helyi titkára vesz részt a kongresszuson, illetve képviseli a MDP-nak szarvasi szervezetét.

Az Egyesülési Kongresszus tanácskozási vasárnap reggel kezdődnek meg a parlamentben. Rákosi

Mátyás és Szakasits Árpád elvtársak politikai referátumai után megindul a vita, mely egész hétfő délelőttig tart.

A hétfői tanácskozási napon Rákosi elvtárs válaszszavai után Farkas Mihály elvtárs tartja meg a szervezeti beszámolót. Az ezt követő vita és zárszó után kerül sor a Magyar Dolgozók Pártja Központi vezetőségének megválasztására. A kétnapos tanácskozás Gerő elvtárs záró szavával ér véget.

A munkás-paraszt szövetség

írta: Pimiller János.

A MKP és a Nemzeti Paraszti Párt, majd pedig a két munkáspárt szarvasi szervezeteinek egyesülése után a MDP-val közösen látogatjuk vasárnaponként a tanyavilágot. Felkeressük a tanyaközpontokat, olvasóköröket, hogy, számot adjunk demokráciánk politikai és gazdasági helyzetének egyre fokozottabb mértékben való megszilárdulásáról. Felvilágosítjuk a parasztságot az időszerű kérdésekről s hogy ezek hogyan kapcsolódnak bele a parasztság anyagi és szellemi felemelkedésének láncolatába.

Az a cél vezetett bennünket ennek a nem kényelmes munkának végzésére, hogy a mindentől távol élő parasztság helyesen tájékozódjék, lássa azt a nagy és fontos változásokat, melyek az utóbbi esztendőben különösképpen bekövetkeztek s amelyek az egész eddigi életében sorsdöntő változásokat hoz. Nem nézhettük télenül, hogy a magyar nép rétege, amely szorgos munkájával járul hozzá országunk gazdaságának növeléséhez, továbbra is elzárva éljen és ne ismerje a történelmi változásokat, ne ismerje azokat a körülményeket, melyek emberi méltóságába emelték a parasztságot és az egész magyar dolgozó társadalmat.

Nagy súlyt helyezünk arra, hogy a parasztság mindinkább szokjon hozzá az újság, a könyvek olvasásához, mert a magyar demokráciának nemcsak jómódú, de művelt parasztságra van szüksége, aki saját maga tud eligazodni, hogy milyen erők azok, amelyek békés és nyugodt termelő munkának a hívei és milyen erők azok, amelyek nyugtalanságot, békétlenséget, háborúskodást akarnak. Világosságot akarunk vinni az elmaradt tanyai világba, oda, ahol évszázadokon keresztül a magyar

úri rend a mélységes sötétséget őrizte, melynek leple alatt szabadon zsákmányolhatta ki a dolgozó parasztságot. Világosságot akarunk vinni, hogy a parasztság tisztán lássa a múltból még itt maradt zavartkeltők, népellenes kísérleteiket s

Az amerikai rádió „kulturdelutánjai”

Az amerikai rádió hetenként nem kevesebb, mint 80 olyan programot ad le, melyet „vérfagyasztó borzalmaknak” szentel. Az amerikai rádió különösen vasárnaponként ejti rémületbe hallgatóit. Ezen a napon egyedül New-Yorkban három leadó-állomás ecsetel 5 órán keresztül 9 „rejtelmes történetet.”

Az egyikben egy örült orvos meggyilkolja betegét és a szekrénybe rejti a hulláját s mindjárt utána megteszi az előkészületeket a következő áldozat meggyilkolásához. Ez másik

hogy azokkal szemben megfelelő módon fel is tudjon lépni.

Ezt azért is tartjuk szükségesnek, mert a magyar népnek a bukott rend úri elemei ellen főképpen a szervezett ipari munkásság viseli a harcot az egész magyar nép érdekében s ha ez az erő a parasztság hatalmas szervezett táborával megsokszorozódik, a két hatalmas, nemzetfentartó réteg mind szorosabbá kovácsolja össze sorait — nincs többé az a hatalom, amely a nép kezéből kiragadhatná az ország kormányrúdját.

Ez a célunk a tanyaközpontok látogatásával, azt akarjuk, hogy a munkás-paraszt szövetség erősödjék, izmosodjék, hogy soha többé senki ne tudja aljas és sötét szándékai érdekében a két dolgozó réteget egymás ellen uszítani.

Mi dolgozó parasztok, akik már ennek tudatában vagyunk, a táborunk egyre növekszik, megvagyunk győződve róla, hogy munkánk eredménye nem marad el s az egész dolgozó parasztság, karöltve az ipari munkássággal, halad a boldog jövő felé.

A szarvasi gimnázium tanulójának rádiós szereplése

A gimnázium „Vajda Péter Önképzőköre” a Rádióiskola Önképzőkörének keretén belül május 31-én húszperces műsorral szerepelt Budapest I. műsorán. Községünk büszkeségeinek, a korai haladó-értelmiségek két nagy alakjának: Vajda Péternek és Tessedik Sámuelnek nemcsak egyéniségéről és apostoli működéséről rendkívül tartalmas, színes és eleven előadásban kaptunk ismertetőt. Zenei számként Liszt: Consolation c. szerzeményét művészi

átéliséssel játszotta zongorán Láng Gusztáv. A szereplő együttes tagjai: Frankó András, Körösfalvi Pál, Láng Gusztáv és Dévai József iskolájuknak és községünknek dicsőséget szereztek. E kulturesemény Margócsy Gyula tanár szakavatottságát dicséri.

— Ifjúsági nap. Jól sikerült ifjúsági napot rendezett június 6-án a csabacsüdi EPOSz szervezete. Minden elismerésünk a rendezőségé.

— Nem árusíthatnak papirt- és írószert a vegyeskereskedők ott, ahol szakmabeli kereskedők vannak. A Kereskedelem és Szövetkezetiügyi miniszter 62.444/1948. Belkerpol. rendelete értelmében a vegyeskereskedő és szatócs a vegyeskereskedésre, vagy szatócsiparra jogosító iparigazolványa alapján a nép elsőrendű szükségletét képező cikkeken felül csak oly cikkeket kereskedésre jogosult, amilyen cikkeket kizárólagos forgalombahozatalára jogosult iparos (kereskedő) helyben nincs. Ebből következik, hogy a vegyeskereskedők és szatócsok azon közszükségleti cikkeket, amelyek forgalombahozatalával a helységben szakkereskedő foglalkozik, nem foglalkozhatnak. Fenti rendelkezés elintézése a járási főjegyzőség hatáskörébe tartozik.

Búzából főzött pálinkát

A napokban ütött rajta a rendőrség Kondacs Pál szarvasi VII. külkerületi lakoson, akinek tanyáján házkutatás során egy teljes szeszifőző berendezést találtak, amit arra használt, hogy az amúgyis szűkös búzából pálinkát főzzön. Ugyanis páln-

kafőzéshez előkészített, csíráztatott búzát találtak nála elrejtve. Ugyancsak a házkutatás során nagyobb mennyiségű lisztet és búzát találtak elrejtve Kondacs Pálnál a csíráztatott búzán kívül. Az eljárás megindult ellene.

1620 új családi ház épül a vorosilovgrádi bányászok számára

A Vorosilovgrád környékén fekvő bányák igazgatósága az idén 1620 családi házat építtet a legjobb bányászok számára. A családi házakhoz kivétel nélkül konyhakert és gyümölcsös létesítésére alkalmas területet is kijelöltek és a házat ennek

közepén építik. Más bányatelepeken ugyancsak folytatódik a családi házak építése. Így például a „Nyikanor” tárna bányászai számára a nyári hónapok folyamán több tucat családi házat építenek.

HIREK

Istentiszteletek

Az evangélikus újtemplomban vasárnap 10 órai órában magyar, istentisztelet tartanak. Az istentisztelet 9 órakor kezdődnek.

Róm. kat. templomban: Hétköznapokon reggel 7 és fél 8 órakor csendes szentmise, vasár- és ünnepnapokon reggel 8 és 9 órakor csendes szentmise, 10 órakor nagy-mise szentbeszéddel, délután 3 órakor pedig litánia.

Református istentisztelet minden vasárnap d. e. 10 órakor van, bibliára pedig minden szerdán délután 5 órakor.

AMDP kongresszusi beszédek rádióközvetítésének időpontja

A szombati nagygyűlésről délután 3 órakor, este az Operaházban tartandó megnyitó ünnepségen Farkas elvtárs beszédét 9 órakor, vasárnap Rákosi elvtárs referátumát délután 6 órakor közvetíti a rádió.

Házasság. Őze György és Balogh Erzsébet május 30-án tartották esküvőjüket az ág. ev. ó-templomban.

Az Ifjúsági Nap sportünnepélye, amely a rossz időjárás miatt vasárnap elmaradt, szombaton, június 12-én délután 4 órakor a sportpályán lesz megtartva.

Pályázat. A pénzügyőrség pályázatot hirdet próbapénzügyőri állás betöltésére. Pályázhatnak 18—28 életkorú, női, katonai kötelezettségüknek eleget tett magyar állampolgárok, akik legalább négy középiskolai végzettséggel bírnak. Pályázati határidő június 25. Részletes felvilágosítást nyújt a pénzügyőrség.

Felhívás. Felhívjuk mindazon gazdálkodók figyelmét, akik gyanút a Földmívelő Szövetkezethez beszélték, hogy a vételi jegy átvétele végett az Árvaház épületében levő irodában annál is inkább jelentkezzenek folyó hó 25-ig, mert csakis ezen vételi jegy birtokában lehet majd igényük az esetleg megállapítandó prémiumra és egyéb kedvezményekre. Erre való igényjogosultságuk elvész, ha fenti határidőig a vételi jegyet nem veszik át.

A MNDSz csabacsüdi szervezete 170 iskolás és 130 iskolán kívüli gyermeket uszonnáztatott meg az Anyák Napján.

Színház. A MSzMT rendezésében a Vértes-társulat ünnepi díszelőadás keretében vasárnap este bemutatja Szimonov „Az orosz kérdés” című színművét.

Filmelőadás a Napközi Otthon javára. A Vörös Kereszt Napközi Otthona szegénysorsú gyermekek étkeztetési akciója javára június 18-án pénteken a Turul-mozgóban filmelőadást rendez, amelyen színrre kerül a Nachimov-tengernagy című orosz történelmi film egyforintos egységes helyárrakkal. A nemes célra való tekintettel az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a társadalom részéről.

Új mészáros és hentes üzlet nyílt.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Szarvason a Szabadságúton (a régi fogasztás mellett)

mészáros és hentes

üzletemet megnyitottam. A korlátozásokat figyelembe véve minden hét végén friss húsok kaphatók. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását.

LAURENCZY BARNA
mészáros és hentes.

Mi az igazság az iskolák államosítása körül?

Néhány hét óta mindenütt az egyházi iskolák államosításáról beszélnek az emberek. Vannak, akik a legképtelenebb híreket terjesztik az államosítással kapcsolatban, a tájékozatlan szülők félrevezetésére.

Ha vizsgáljuk a kérdést, kiderül, hogy *arról van szó; vajjon maradjon-e minden a régi, annyit tanuljon-e a gyermek, hogy éppen csak megtudja fogni az ekecsarvát, vagy elmenjen „cselédnek”; hogy továbbra is könyv nélkül sillabilizálja, amit könyvből kellene elsajátítania; hogy szülei ellenségének nevelje-e, vagy munkájuk továbbfolytatódjanak.*

Hogy csak most tűzte napirendre a magyar demokrácia az egyházi iskolák államosítását, ez azért van, mert jó ideig nagyobb gondok költöttek le erejét. Először földet kellett adni a parasztságnak, el kellett takarítani a háborús romokat, rendezni vasútjainkat, gyárainkat, mert ezek nélkül nem indulhatott volna meg az élet. Most aztán *elérkezett az ideje annak is, hogy a magyar ifjúságra irányuljon minden tekintet.* Gyermekünk kell most úgy nevelni, hogy kikérüljék a szülők sorsát, a népellenes háborúkat, szenvedéseket, nyomort. Úgy kell oktatnunk fiatalságunkat, hogy okosabb, öntudatosabb legyen, mint a mi nemzedékünk.

Az egyházi iskolák erre nem alkalmasak, mert jórésztben nincsenek tankönyvek, mert nem engedik be a jó, olcsó, demokratikus, állami tankönyveket. De a tanítás anyagát tekintve sem jobb a helyzet. Amíg odahaza azt hallja a gyermek, hogy a demokrácia földet, szabadságot adott és emeli méltóságát minden dolgozónak, addig az egyházi iskolák mindezt vétke, bűnös merényletnek tüntetik fel. S az egyházi iskolákból csak a vagyoniilag tehetősebbek jutnak a felsőbb iskolákra, a tehetségesek ezrei pedig ily módon elkalódnak. Az állami iskolákban viszont a gyermekek egyrészt olcsó tankönyvekhez jutnak, másrészt nyitva áll előttük az út minden pálya felé.

Nem éppen azok ellenzik az iskolák államosítását, akik ellenezték a

39/1948. vgt. szám.
Pk. 560/1943. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Gémes Szilárd ügyvéd által képviselt Gátsó János javára 2000 Ft és járulékaik erejéig, az árverés megtartását elrendelem, végrehajtást szenvedő lakásán Békészent-András Szt. Gellért u. 20. leendő határidőül 1948. évi június hó 17. napjának délutáni 3 órája tűztetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorkat, rádió s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsár kétharmad részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fel a helyszínen nem jelenne meg, hacsak ellenkező kívánságot írásban nem nyújt.

Szarvas, 1948. évi május hó 22.

Görbe Péter bir. végrehajtó.

Áll a Budapesti Nemzetközi Vásár

Budapestről jelentik:

A június 11—21 közötti centenárius Nemzetközi Vásár hatalmas kiterjedésű vásárváros a megnyitás idejére teljesen felépült és minden egyes kiállítási tárgy oda került a maga helyére. Közel 2000 kiállító 974-féle árucsoportba tartozó különböző tárgyat, helyesebben árumintát vitt ki a vásárra, hogy bemutassa a látogatóknak, mi mindent gyárt a magyar ipar exportcélokra, valamint a városi és a falusi közönség részére. A káprázatos szépségű kiállítási keretben ott van minden korszerű újdonság is, amelyek mind arra való, hogy könnyebbé tegyék mind a városi, mind a falusi dolgozók és köztük természetesen a háziasszonyok munkáját. Már csak ezért is mindenkinél érdekesebb a vásár megtekintése. A feláru utazást és sok egyéb kedvezményt biztosító vásárigazolvány országosra kapható a vásár tb. képviselőiténél, valamint az I B U S Z menetjegyirodánál.

földreformot, a stabilizációt, a 3 éves tervet, egyszóval mindent, ami dolgozók érdekeit szolgálja. Ki akarják szorítani az iskola padjaiból a szegénysorsú gyermekeket, azt szeretnék, hogy a műveltség és a tudás továbbra is a gazdagok kiváltsága legyen. Aki nekik fáj, hogy a demokrácia művelt, gondolkodó embereket akar nevelni.

Minderről persze nem nyíltan beszélnek, mindenféle hazugsággal próbálnak maguknak híveket szerezni. Azt hiesztelik, hogy az állami iskolákban nem lesz hitoktatás. Mindenki tudja: a vallásoktatás éppen úgy folyik, mint az egyházi iskolákban és ez a jövőben is kötelező lesz. Ha a hazugság nem elegendő, akkor a katolikus egyház mögé bűvő reakciók a megfélemlítést, a lelki terrort is alkalmazzák a szülők és nevelők felé egyaránt. Mindez persze hiábavaló, a szülők és nevelők ismerik az igazságot. Szarvason éppen úgy, mint Békésszentandrason, avagy az ország többi részében a nevelők az iskolák államosítását kérik, mert ez életük jobbrafordulását hozza, tanítói szabadságuk érvényesítését. Velük együtt kérik a vallásukhoz és a demokráciához egyformán ragaszkodó szülők is. Kérik, mert látják, hogy az iskolák államosítása gyermekeik és a demokrácia érdekeit szolgálja.

Az előjáróság felhívása

Mindazok, akik ipari, kereskedelmi valamint szellemi foglalkozást folytattak az 1957. évi nyers bevételük-ről, hivatalos nyomtatványon, június 30-ig bevallást tartoznak tenni az előjáróságon. Mentésül vannak ez alól, akik 65. életévüket betöltötték és életkorra való tekintet nélkül az I. járadékosztályba sorozott hadirokkantak, polgári rokkantak.

A társulati adó alá eső vállalatok 1947-es nyers bevételükről a gyulai adóhivatalhoz szintén június 30-ig tartoznak bevallást tenni. Továbbá az erre a célra szolgáló nyomtatványon június 30-ig tartoznak bevallást tenni, akiknek vagyonértékük a 20 ezer forintot eléri és azok, akiknek a havi jövedelme eléri, illetve meghaladja az 1500 forintot. Kivéve szolgálati és munkabérvisszonyból származó jövedelmet. Addig is amíg a vagyonadó és a jövedelemtöbblet-adó kivetése megtörténik, kötelesek az érdekeltek havonta adóelőleget fizetni.

Aki bevallását a megszabott határidőn belül nem adja be, az adónak 10 százalékát, illetve 50 százalékát fizeti bírság fejében, aki pedig a bevallásában valótlan adatokat jelent be, adócsalást követ el, ami súlyos büntetést von maga után.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok és ismerősök, akik szeretett férjem, édesapánk és nagyapánk

Darida Pál

temetésén megjelentek, és azzal mérhetetlen nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják halás köszönetünket.

Szarvas, 1948. június 3.

Gyászoló család.

Hirdetmény.

Értesíti az előjáróság a lakosságot, hogy mindazok, akik ipari, kereskedelmi, vagy mezőgazdasági foglalkozásuk keretében munkavállalót alkalmaznak, kötelesek alkalmazottaikról 2 példányban illetmény kimutatást f. évi június hó 15-ig a köz-séghezán az 58-as számú irodában benyújtani s egyidejűleg az illetményadót befizetni.

Azok a munkavállalók pedig, akiknek bármilyen forrásból származó szolgálati illetményük a havi 1500 frt-ot eléri, vagy meghaladja, 2 példányban szintén illetmény kimutatást tartoznak adni a már említett helyen. A bejelentésnek elmulasztása súlyos anyagi és büntetőjogi következményekkel jár. Előjáróság.

MEGHÍVÓ

a Szarvasi Földmívelő Szövetkezet 1948. évi június 13-án délelőtt 9 órakor Szarvason a szakszervezetek helyiségében tartandó

évi rendkívüli tisztújító gyűlésére, melyre az alapszabályok 25 §-a értelmében a tagokat meghívja.

Napirend:

1. Az igazgatóság beszámolója az 1947. működéséről.
2. Felügyelőbizottság beszámolója.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság kiegészítése alapszabály 42 §-a szerint.
5. Felügyelőbizottság kiegészítése, alapszabály 42 §-a szerint.
6. Földmívelésiügyi miniszter 146 800/1948. F. M. számú rendelete 3. §-a szerinti legelőgazda választás.
7. Esetleges indítványok.

Amennyiben a fenti napon a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, úgy újabb rendkívüli tisztújító ülést 1948. évi június hó 27-én délelőtt 9 órakor a fent megjelölt helyen tartjuk, mely rendkívüli gyűlés a megjelent tagok számára tekintet nélkül határozatképes.

Kelt Szarvas, 1948. évi június hó 2.
881 Igazgatóság.

Nyíltér*

A Szarvasi S. E. vezetősége felhívja Somfai Andrást az egyesület volt főtitkárát, hogy az egyesületi elszámolásra felvett, valamint hivatalos nyugtára a tagoktól felvett összegekkel a törvényes következmények terhe mellett 48 órán belül az egyesület pénztárnokánál számoljon el. Szarvas, 1948. évi június hó 8.

Vezetőség.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség sem a kiadóhivatal.

ÉRTESETÉS.

Értesítem a nagyerdemű közönséget, hogy

női-szabó műhelyemet

Szarvason I. ker. Vajda Péter utca 142. szám alá helyeztem át.

Kérem a nagyerdemű közönség további szíves támogatását.

Sárközi János
női-szabó mester.

LE A FEKETE

REAKCIÓVAL!

SPORT

Szarvasi diákok hatalmas győzelme Orosházán!

Sz. gimn. v.—Orosházi gimn. v. 3:1

A szarvasi gimnázium válogatott labdarúgó csapata jún. 8-án, kedden Orosházán játszott az ottani gimnázium jóképességű válogatottja ellen az alábbi összeállításban: Gutyan — Barcsik, Opauszki — Kornidesz, Kiss, Pável — Gaál, Bodnár, Sall, Kovács és Becsák. Hatalmas irammal kezdte el a mérkőzést mindkét csapat s hol az egyik, hol a másik fél kapuja van veszélyben. A 18. percben szép támadást indít el az orosházi csapat, melyből gól születik 1:0. Gól után a szarvasi fiúk magukhoz térnek és egy gyors lefutással Becsák kiegyenlített 1:1. Párperces mezőnyjáték után Pável 35 m-es lövését az orosházi kapus elnézi s a labda beesik a hálóba 2:1. Most már a szarvasi fiúk irányítják a játékot és szebbnél-szebb támadásokat vezetnek az orosháziak kapujára, amit elég sűrűn a játékvezető sípja akaszt meg. A mérkőzés utolsó percében Bodnár gyönyörű lövése beállítja a végeredményt 3:1. Dicséretet érdemel az egész csapat.

Sz. S. E.—Mezőkovácsházi TE 7:2

I. oszt. bajnoki. Vezette: Stefanik.

Dacára a sáros talajnak, a Szarvasiak úgy tudásban, mint lelkesedésben lelépték az MTE-t. Góllövők: Bogdár 3, Kerekes II. 2, Budai 2 illetve Kanász. Ha a csapat ilyen küzdeni akarással játszik tovább, akkor vissza szerezheti a II-ik helyet. Az egész csapat kitűnő volt.

Legújabb értesülésünk szerint a II. helyezést is bejut az N. B. II-be.

Stefanik a mérkőzést kifogástalanul vezette.

Vasárnap a Csabai AK ellen játszik az SzSE Csabán és ha úgy fog játszani mint az MTE elleni, akkor a győzelem nem vitás. A csapat autón megy.

Pénteken este 8 órakor játékos értekezlet lesz. Itt lesz kihirdetve az indulás ideje, a csapatösszeállítás és egyéb dolgok...

Gladiátorok felvonulása!

Az egész országban ünneplik a szépség és ifjúság ünnepét, s hogy Szarvas se maradjon ki, sikerült megszervezni folyó hó 13-ára a legszebb és legifjabb gladiátorokból egy old-boy mérkőzést. A Magyar Dolgozók Pártja és a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság öreg fiúi állnak szembe egymással, s öldöklő küzdelmet vívnak a „Zöld gyp bajnoka” címért. Felállítások a következők:

MDP: Székely Tibor — Mócsán, Szirony — Litauszki, Bankó, Cserei — Pribelszky, Székely L., Hódsági, Dési, Janecukó.

MSMT: dr. Medgyesi — Miklós Szilvi, Miklós Gusztó — Podmaniczky J., Hadadi, Olexi — Komár J., dr. Podani, Miklya, dr. Práznóczy B., Tóth Laci.

A kulisszatitkokból csak annyit árulhatunk el, hogy a „nagy mérkőzés” szereplői a legkülönbözőbb edzési módszerekkel készülnek a meccsre. Így például a két Miklós, Gusztó és Szilvi minden nap a tanyán látják, Mócsán és Szirony medvével birkózik, dr. Podani és Olexi a MDP programját tanulmányozza, Litauszki, Hódsági, Cserei és Dési szeminárium füzéből tanulják a futballt, dr. Medgyesi és Bankó pedig illemkodexet tanulmányoznak.

A „nagy mérkőzés” városunk agilis rendőrkapitánya Varjas Pál vezeti, ki külön erre a mérkőzésre növeszti haját, hogy a meccs evvel is ünnepélyesebb legyen.

A mérkőzés előtt az E! OSZ női-kézilabda csapata játszik Kondoros együttese ellen, míg a MadisZ kézilabda csapata az NB. II-be való jutásért a Marifüti Ciktával játszik. Atlétikai számok egészítik ki a nagyszabású műsort.

Pártoskodás helyett demokratikus egység!

FILMSZÍNHÁZAK

Előadások kezdete: **MŰSORA:** Vasár- és ünnepnapokon hétköznap fél 7, fél 9-kor fél 3, fél 5, fél 7, fél 9-kor

TURUL-MOZGÓ | Barátság-Mozgó

Június 12-én szombaton, 13-án vasárnap és 14-én hétfőn Irene Dunne, a Mellékutca, Várlak, Emlékek szerénadja. Végre együtt! hősnője élete legszebb szerepében:

DOWER fehér sziklái

Partnere: Alan Marshall. Irene Dunne hatalmas drámai alakítása. Az idei szezon egyik legszebb, legnagyobb filmje. Kiegészítő: Új magyar híradó.

Június 16-án szombaton és 17-én csütörtökön a legsikerültebb MOPEX-film jön. Izgalom, kaland, szerelem. Egy új filmsztár Lauren Bacall-bemutató filmje:

Martinique

Az emlékeztető Casablanca testvér-filmje. Fősz: Lauren Bacall és Humprey Bogart. Kiegészítő: FRANCIA-világhíradó.

JÖN! Figyelem! JÖN!

Romlás asszonya

Június 18-án pénteken a Turul-mozgóban a **Nachimov tengernagy** című remek rendezésű történelmi orosz film. Napközi Otthon javára egy forintos helyőrral Budapestet megelőzve bemutatásra kerül.

Figyelem!

Le az árákkal a hároméves terv sikeréért!

Csepel férfi kerékpár 748 helyett . . . 630— Ft
 „ női „ 779 „ . . . 670— Ft
 Kerékpár külsőgumi fekete, szürke és piros színben 52:40 helyett . . . 39:80 Ft
 Belsőgumi 14:40 helyett . . . 8— Ft

Tekintse meg vételkényszer nélkül „Vonder” kerékpárkülönlegességeinket! „Szikrá”-nál

Szénszükségletéről

már most gondoskodjon!

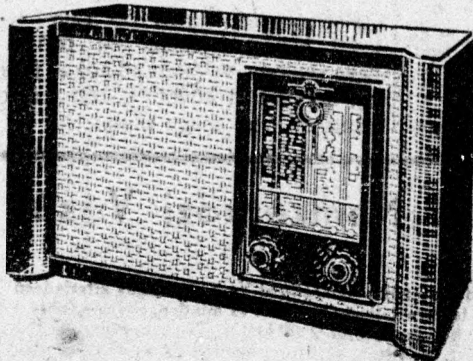
Előjegyzéseket felvesszünk

június, július havi leszállításra

tatai, dorogi, darabos szénre, brikettre, pécsi diószénre, brikettre és brikett-koksra.

BUK ADOLF FIAI

Rádiót szakembernél vegyen.

Tekintse meg vételkényszer nélkül a legújabb ORION készüléket. Bámulatos teljesítmény, élethű hang és nagy selektivitás jellemzi az

ORION 844-os, 766-os és 845/G típusú készüléket.

Óriási választék

Állandóan kapható: **BARECZ JÁNOS** cégnél rádió- és villamosági vállalat.

Rádióját szakemberrel javíttassa.

Egy 6 méteres szálmahordó létra eladó. II. kül. ker. 388. szám 863

VI. külkerületben 15 kat. hold föld, mely öntözhető és heretermő. eladó. Érdeklődni VI. kül. ker. 189/1 tanyaszám. 866

100-as DKV motorkelekpár eladó. Érdeklődni Békésszentandrás Harmati Józsefnél Dózsatelep 68. 867

IV. ker. 524 számú félház eladó. Érdeklődni piaci napokon déli órákban. 868

Egy fatengelyű kiskocsi olcsón eladó. Tanya III. 275. szám. 869

Egy 16 méteres cserepes épület, egy 14 méteres nádas épület és a Szentesi kövesút mellett 5 kat hold föld eladó. Jelentkezni III. ker. 214. szám. 871

IV. kül. ker. pötlék 3300 □-öl szántó egészben v. parcellázva, fejőstében borjával eladó. Érdeklődni Darida Ferencnél II. ker. 231. sz. 877

Mangolzugban körösparti nyaralóhely eladó. Érdeklődni III. ker. 4. sz. 870

Uj gazdasági ponyva és egy gyermekketrec eladó. Érdeklődni I. 328. 886

III. kül. ker. 68 sz. alatt 2 hold föld lakással örökárón eladó. Érdeklődni II. 514. 897

Uj mokett szelontakaró, női fehérenemű ágybuzat eladó III. 241. 898

Sürgősen eladó Csabacsüdön belterület 138 sz. sarokház, megállóhoz közel. Azonnal beköltözhető. Érdeklődni ugyanott. 899

IV. belker. 57 számú ház eladó vagy kisebbért elcserélendő. Érdeklődni ugyanott. 900

IV. 339 sz ház eladó. Érdeklődni ugyanott. 901

III. ker. 133 számú ház eladó. Érdeklődni III. ker. 53. 902

Örményzugban elsőosztályú föld eladó, vagy beltelkes házért elcserélhető. Érdeklődni Janurik ügyvédnél. 903

Egy szép gyermekágy eladó IV. 160 hsz. 904

Hegyesen Csicsely Pál volt 46 kat. hold földje főcsatorna mellett kiadó, bővebbet a helyszínen. 905

Kasuba Andrásné örökösének V. külker. 327 számú tanyája 5 kat. hold földdel feleterméssel sürgősen eladó. Érdeklődni III. belker. 207 sz. alatt. 906

Özv. Römer Mártonnének Szent István király utcában 30+ □-öles házhegye eladó. Ugyanott cserép, vályog és gerendák eladók. 907

Eladó Érpárti szőlőkben 601 négyszögöl föld. Érdeklődni lehet IV. ker. 154/a Bankó ház. 908

4 hold szántóföld eladó Csabacsüdön, a volt Lampert-fele birtokból, kövesút mellett, állomáshoz közel. Bővebbet: Gubicza Irodánál Békéscsábán Andrassy-u. 20. 909

Eladó 25 hold föld tanyával, részben rizsteleprek bete építve, azonnal átvehető. III. ker. 187. sz. alatt. 917

Egy fajkocsi, fele malaczért kiadó. III. ker. 380. szám. 916

4 mécsalad eladó I. ker. 142. szám alatt. Sárközi Jánosnál. 915

Eladó III. ker. 218 számú ház Szappanoszugban 900 □-öl szántó, Macbrugban 560 □-öl gyümölcsös. Érdeklődni III. ker. 79. szám. 912

8 hold föld, egy kútágas eladó. Érdeklődni I. ker. 208 szám alatt. 911

Eladó 4 colos centrifugális szivattyú két és fél lóerős benzinneművel. Kunszentmárton Ujvilág-út 1395 szám. 910

Modern családi ház eladó III. ker. 225 szám. 909

Egy darab női Singer varrógép és használt ponyva, zsákok eladó II. ker. 285 sz. 914

10 kat hold Ha asztelken (vashid mellett) eladó. Érdeklődni I. ker. 102. szám alatt. 919

III. ker. 259 és III. ker. 454 számú házak felerősze eladó. Érdeklődni III. ker. 154. szám alatt. 920

Ó-temető alatt 290 □-öl gyümölcsös sürgősen eladó. Érdeklődni IV. k. ker. 92. szám alatt. 921

Szarvasi Ujság

Szerkesztő:

CSEREI PÁL

Felölös szerkesztő és kiadó:

KOLLÁR MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szarvas, III. Szabadnag-út 115/2. — Telefonszám: 8.

Nyomatott Malmos Károlyné könyvnyomdájában Szarvason.